

moj novi minimulti

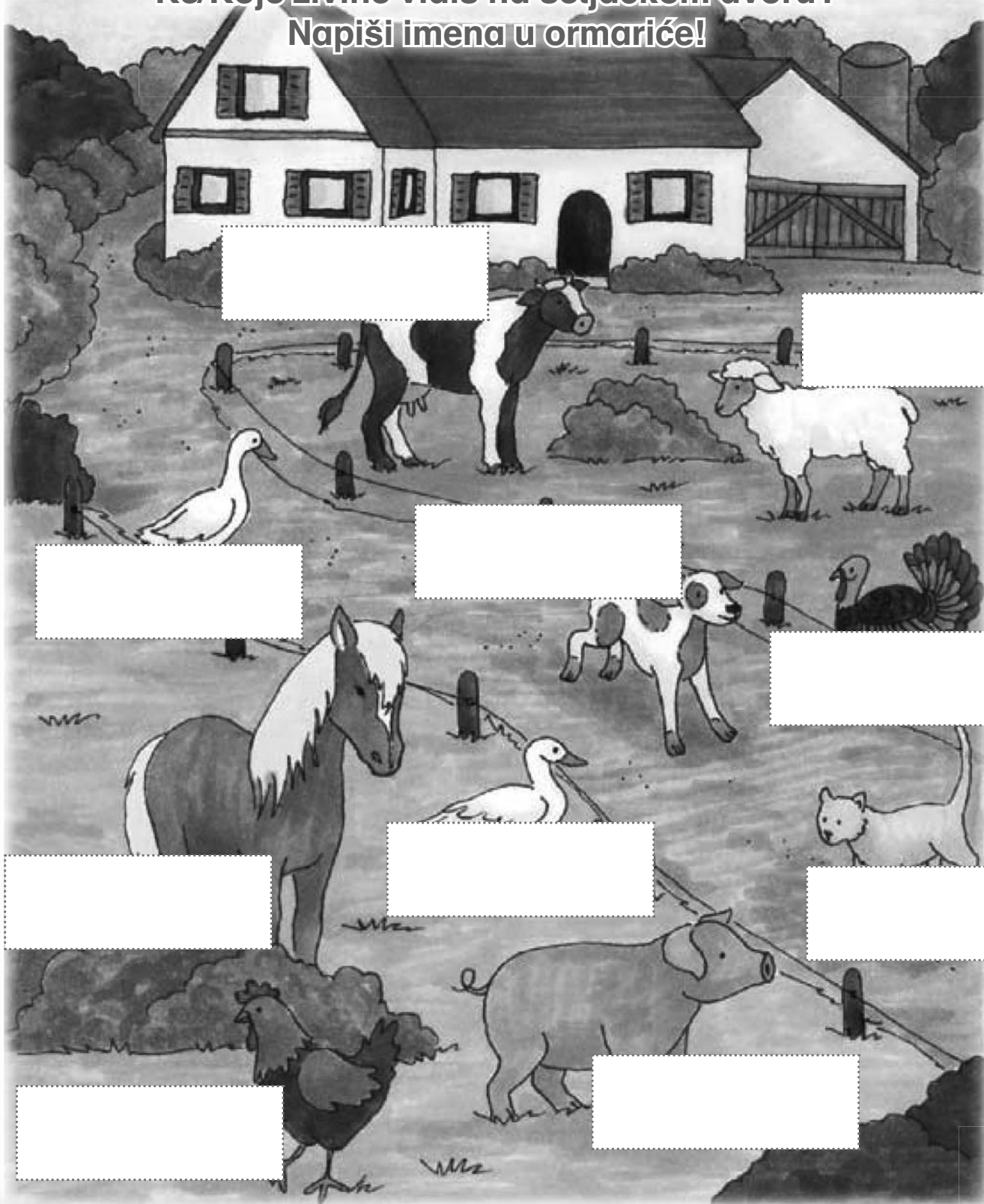
Lipi maj!

Živine na seljačkom dvoru

Ke/Koje živine vidiš na seljačkom dvoru?

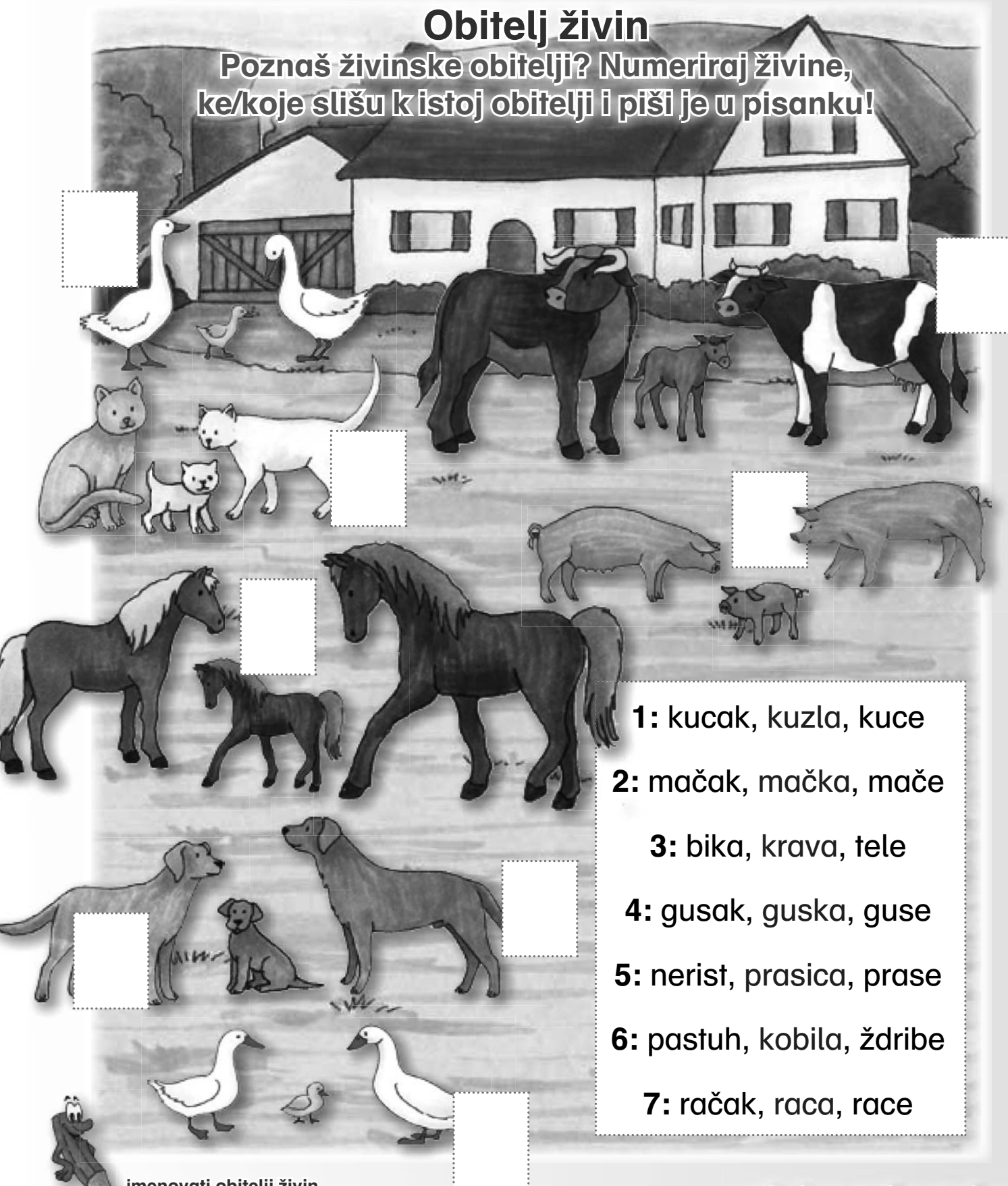
Napiši imena u ormariće!

krava, svinja, kucak, mačka, kokoš, raca, guska, konj, ovca, poka

Obitelj živin

Poznaš živinske obitelji? Numeriraj živine, ke/koje slišu k istoj obitelji i piši je u pisanku!

1: kucak, kuzla, kuce

2: mačak, mačka, mače

3: bika, krava, tele

4: gusak, guska, guse

5: nerist, prasica, prase

6: pastuh, kobila, ždribe

7: račak, raca, race

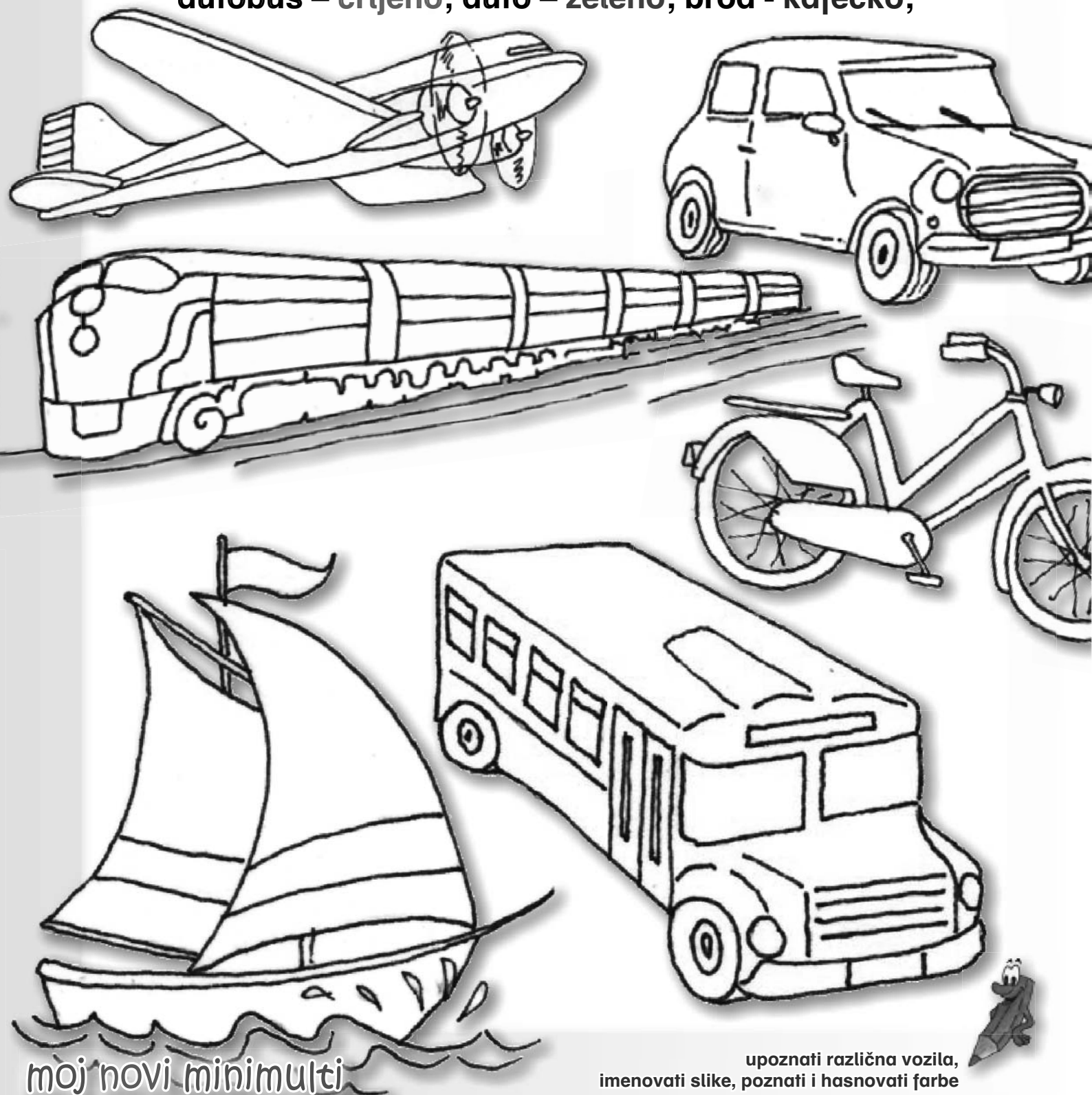

imenovati obitelji živin
upoznati obitelji živin

minimulti novi moj

Odmor – prazniki

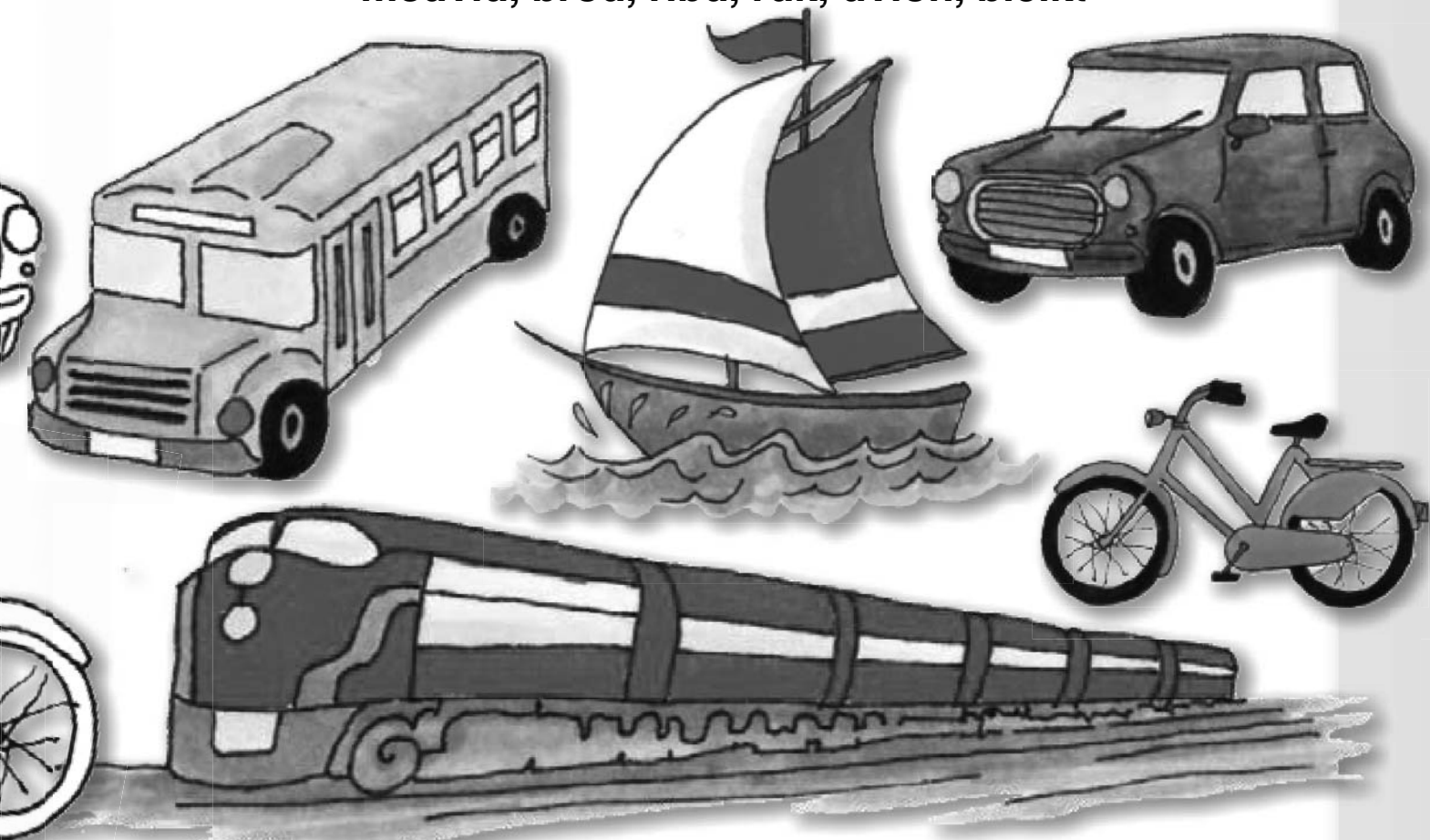
Čim putuješ? Potcrtaj vozila i riči u ovi farba:
avion – plavo; bicikl – orandžasto; vlak – žuto;
autobus – črljeno; auto – zeleno; brod - kafecko;

Odmor – prazniki

Čim putuješ? Potcrtaj prave riči!

vlak, žaba, autobus, stolac, olovka, auto, medvid, brod, riba, rak, avion, bicikl

Čim putuješ? Piši, govori i pitaj tvojega susjeda:

Putujem _____.

Čim putuješ ti?

Putujem _____.

Čim putuješ ti?

Putujem _____.

Čim putuješ ti?

Putujem _____.

Čim putuješ ti?

Putujem _____.

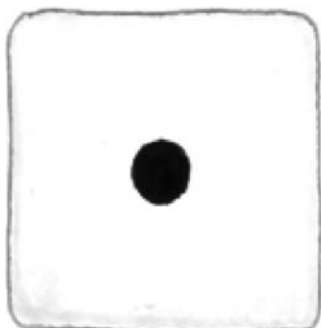
Čim putuješ ti?

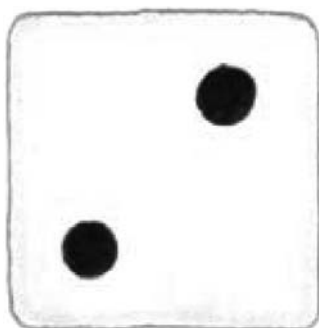
čitati i razumiti, upoznati različna vozila, pisati rečenice, upotribljavati 7. padež i tvoriti rečenice

Kockaj i vježbaj zamjenice!

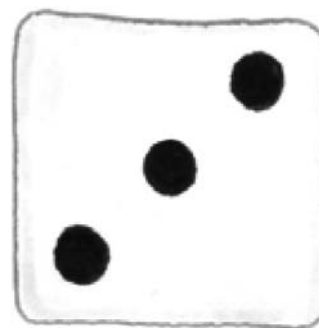
Pazi i glej točno na kocku!

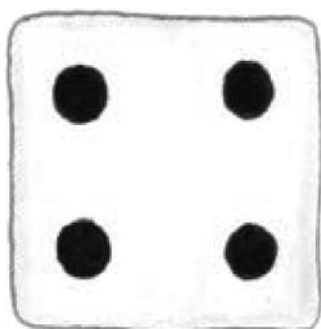
ja sam

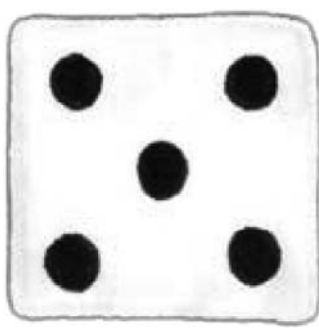
ti si

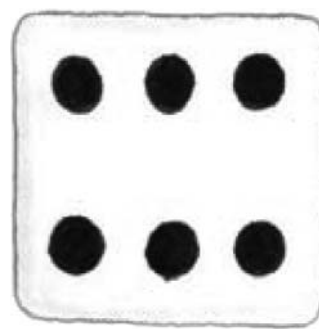
on / ona / ono je

mi smo

vi ste

oni / one / ona su

**Vježbaj zamjenice i pridjeve
muškoga i ženskoga roda:
mlad, star, lijen, marljiv, lip, velik, poznat**

jedinica	jedinica	jedinica
Ja sam	zdrav.	
Ti si		zdrava.
On je		----
Ona je	----	
Ono je	zdravo.	
množina	množina	množina
Mi smo	zdravi.	
Vi ste		zdrave.
Oni su		---
One su	---	
Ona su	zdrava.	

Otac je star.

Majka je mlada.

Učiteljice su marljive.

Školari su veseli.

Divčica je zdrava.

Dica su dobra.

Dičak je velik.

On je star.

Ona _____.

Imati uvid u funkciju riči, prepoznati važne vrsti riči
i imenovati je stručnim izrazim, prepoznati riči s istom osnovom

minimulti novi moj

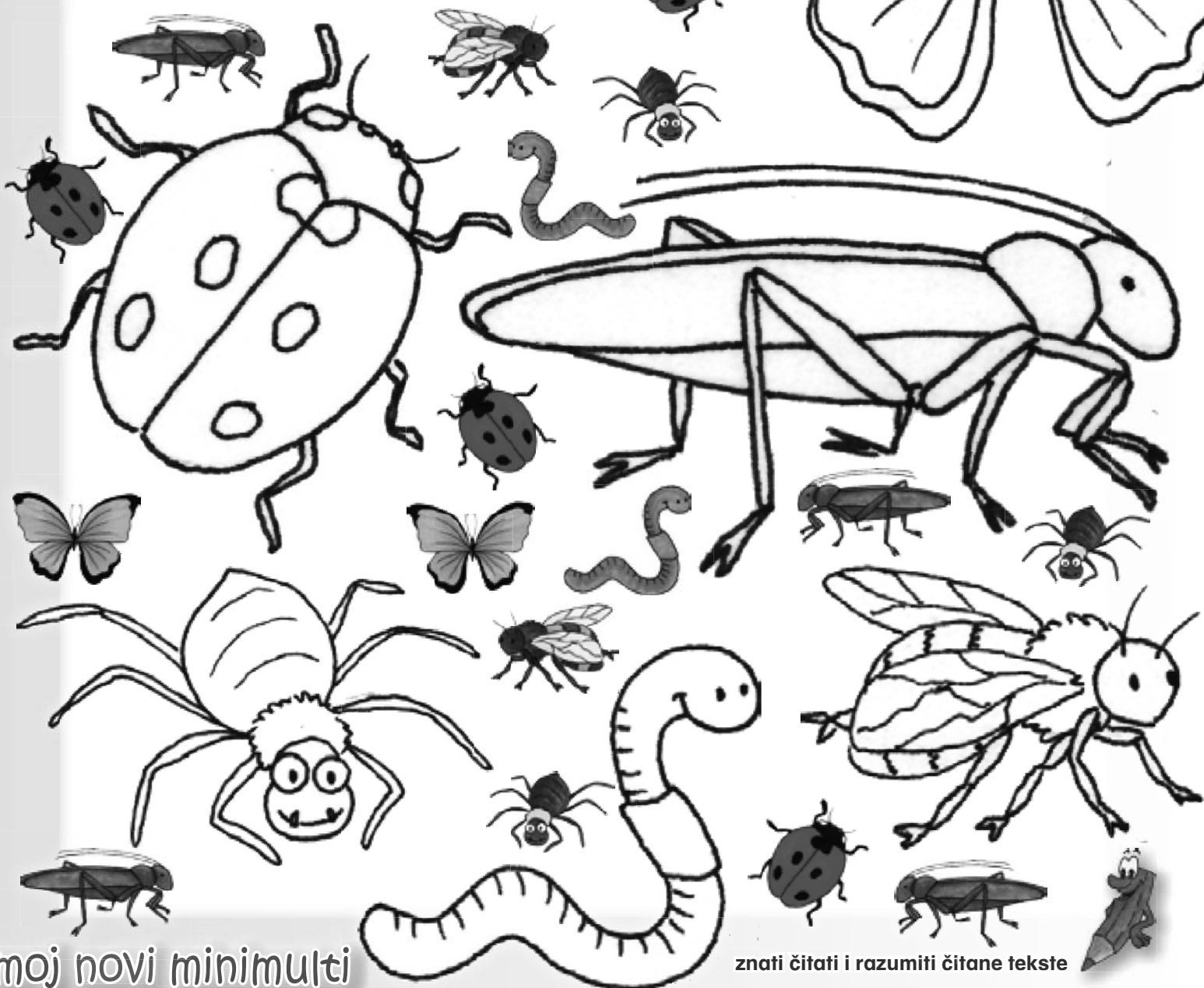
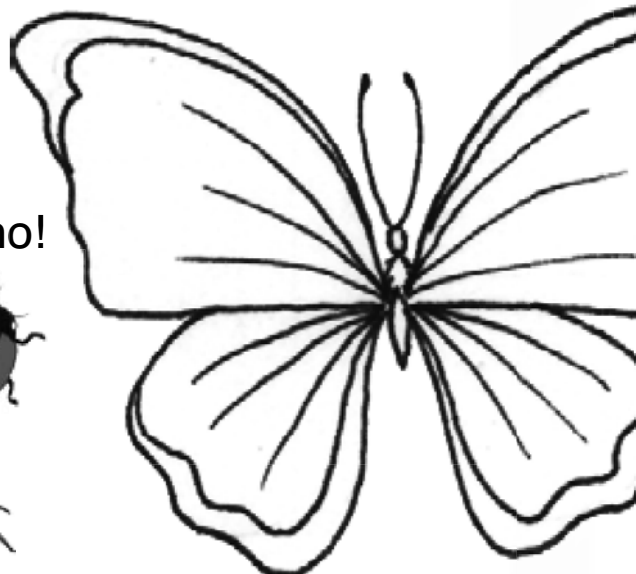

Šare živine!

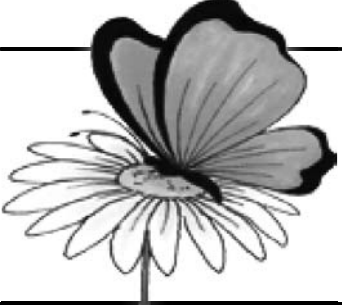

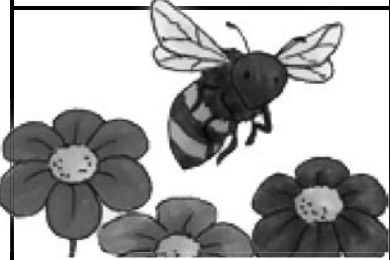
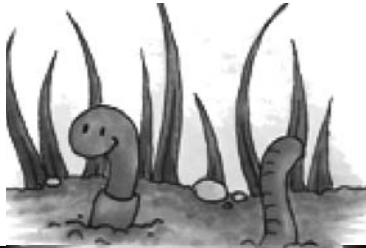

Pročitaj tekst točno, išči i pofarbaj živinu!

1. Pofarbaj **pauka** črno!
2. Pofarbaj **črva** kafecko!
3. Pofarbaj **metulja** lilasto!
4. Pofarbaj **bubamaru/puzipavu** črljeno!
5. Pofarbaj **pčelu** žuto!
6. Pofarbaj **škakavca** zeleno!

Ča djelaju živine?

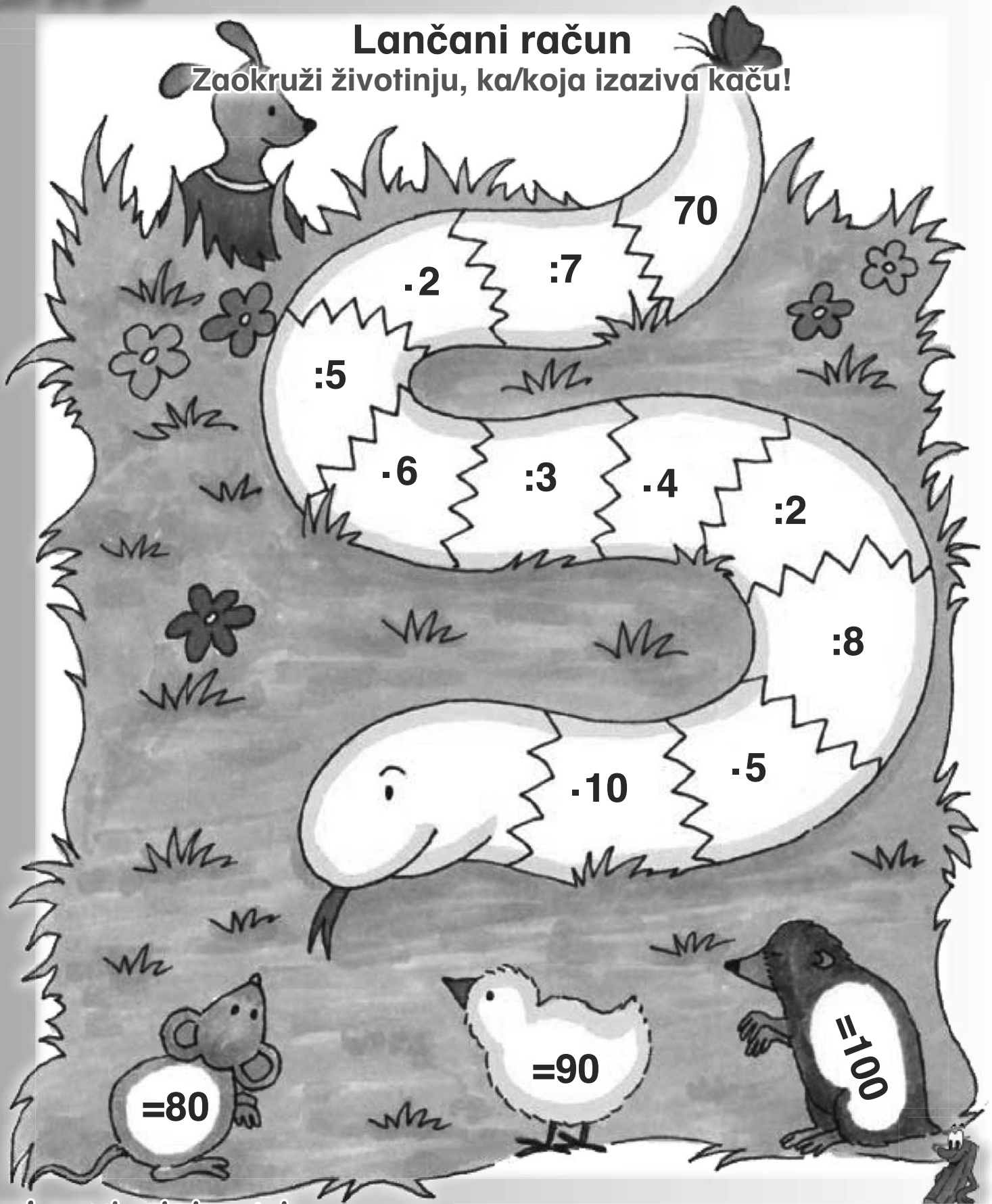
Poveži rečenice!

	sidi	od cvijeta do cvijeta.
	puzi	paučine.
	leti	po travi.
	rova	na margariti.
	prede	po krhiću i travi.
	skače	pod zemljom.

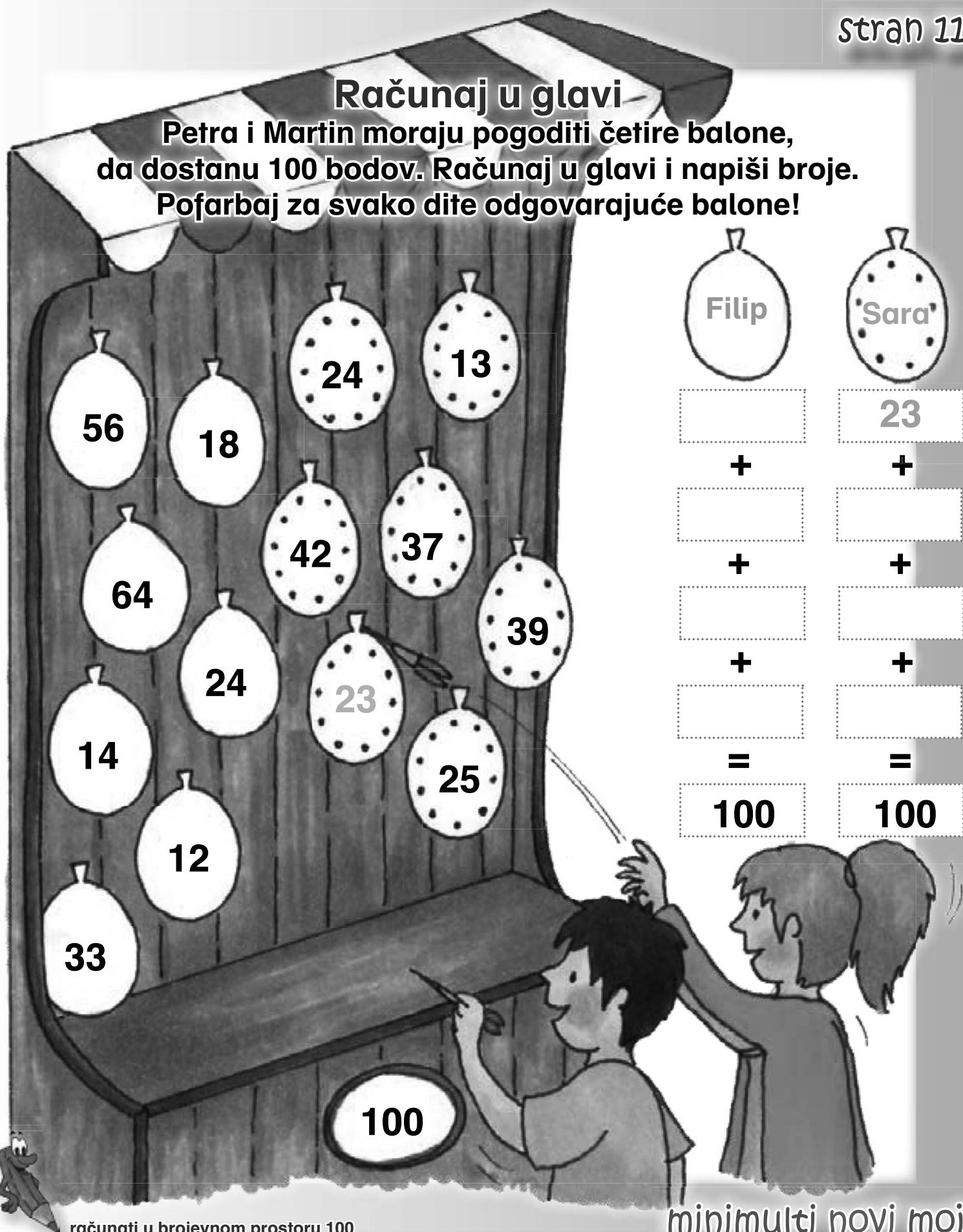
Lančani račun

Zaokruži životinju, ka/koja izaziva kaču!

Računaj u glavi

Petra i Martin moraju pogoditi četire balone, da dostanu 100 bodov. Računaj u glavi i napiši broje. Pojfarbaj za svako dite odgovarajuće balone!

Filip

Sara

56

18

24

13

64

42

37

39

24

23

25

14

12

33

100

23

+

+

+

+

+

+

=

=

100

100

Ti potribeješ jedan kvadrat od papira.
Preklopi kvadrat dijagonalno na trokut.
Onda otvori trokut.

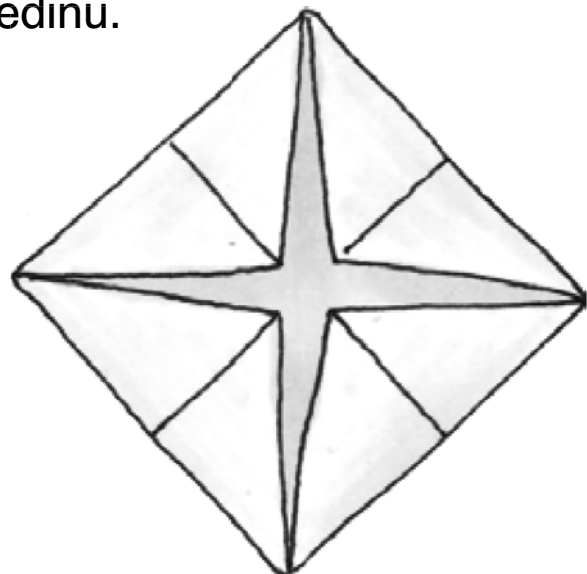
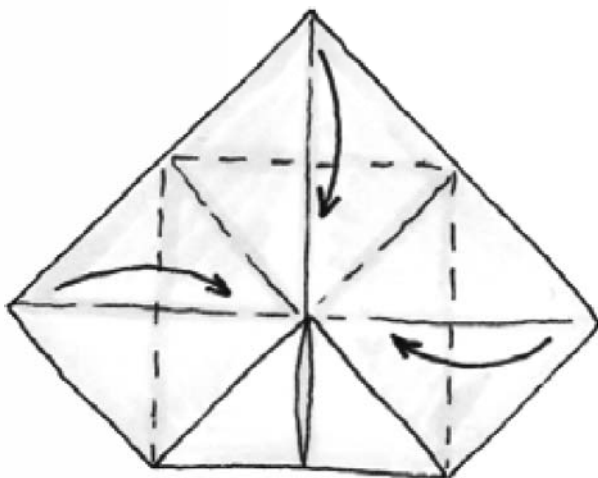
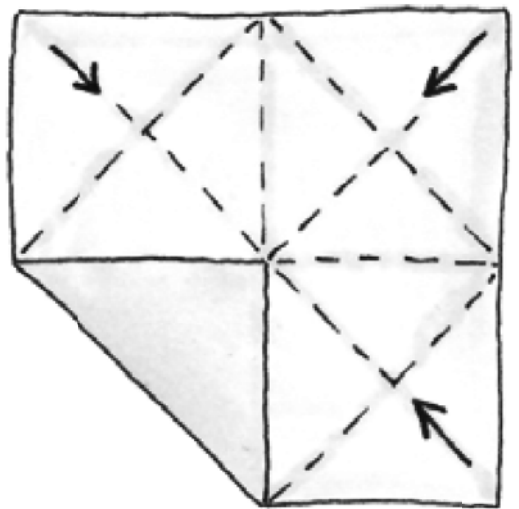
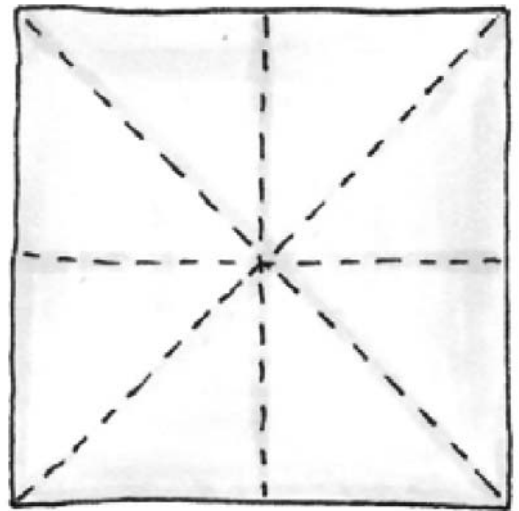
Sada preklopi kvadrat i u drugi smir
na trokut. I ovoga opet otvori.
Nadalje preklopi kvadrat na polovicu
i to u svaki smir.

Onda otvori papir, tako da imaš kvadrat.

Sada preklopi svaki kut prema sredini.

Onda obrni svoj kvadrat.

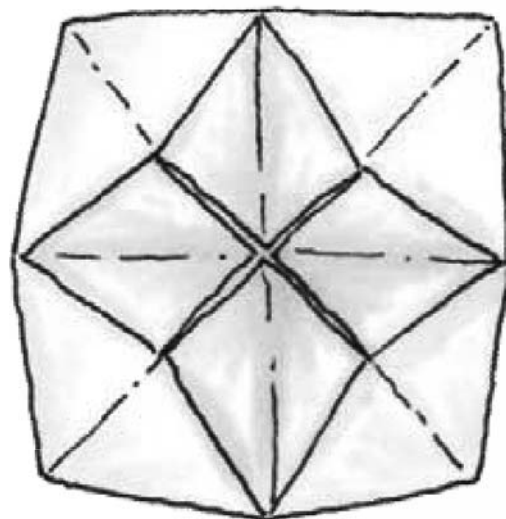
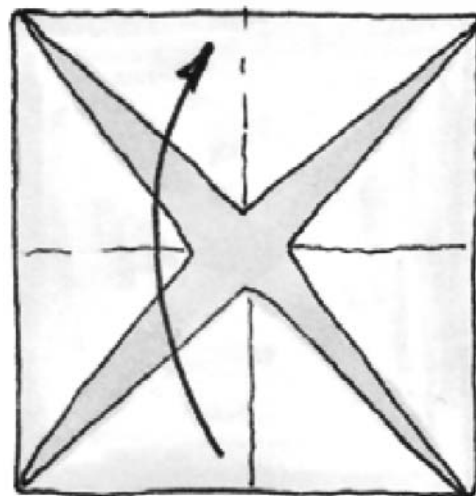
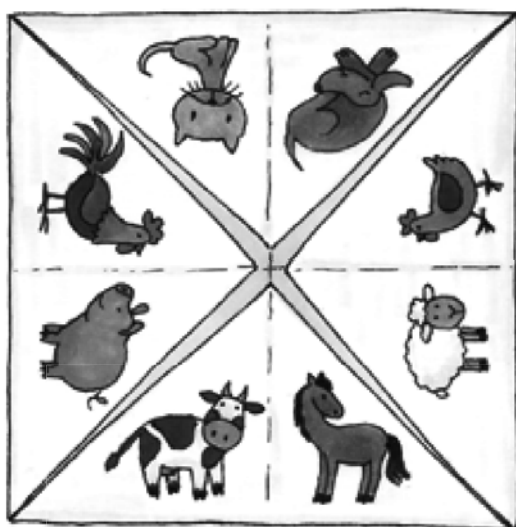
Preklopi opet sve četire kute u sredinu.

„pakao“ i vježbaj zvuke živin!

Preklopi kvadrat u polovici u svaki smir. Otpri svoj papir i obrni ga na drugu stran. Sada imaš četire otprte kute, u ke moreš zataknuti četire prste, kimi moreš svenek dva kute otpriti ili zapriti (poglej na sliku).

2. Dodaj živine: Otvori svoju igru jednoč, tako da imaš mali kvadrat (poglej na sliku). Nacrtaj na nutarnju stran slike različnih živin ili napiši imena različnih živin. Onda posložji papir opet na igru „nebo i pakao“.

Igrajte se skupa (dvoja dica) ovako: Jedno dite drži zaprti papir u svoji ruka, tako da se ne vidi ča je nacrtano.

Drugo dite si smi sada izibrati stran, ku kani imati otprto. Zbog toga pokaže prstom na dijagonalni ili vertikalni otvor. Sada vidi dite, ko ganja, četire živine ili imena četirih živin. Dite, ko ganja, mora onda imenovati rič za zvuke svake živine (**Krava ruje. Konj rizgeće. Ovca bleje. Kokoš kokodače. Kucak laje. Mačka mijauče. Peteh kukuriče. Svinja runjka**). Ako je dite sve zvuke uganjalo, onda smu dica minjati uloge. Ako ne, mora dite još jednoč ganjati.

Spleti si vijenac iz cvijeća!

Moreš hasnovati i za mali dar na Majkin dan!

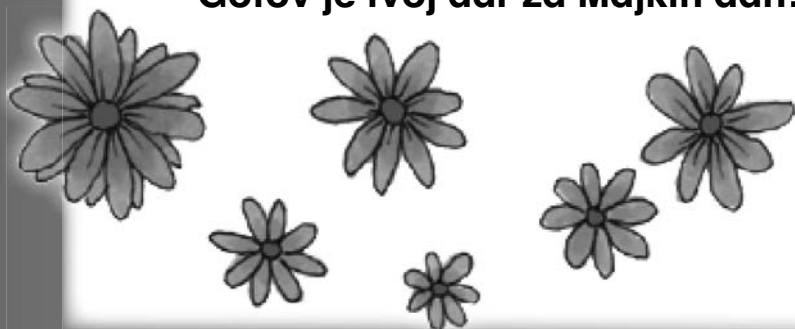
Ti trebaš:

- neke kitice iz sinokoše
- konac
- škare
- šćipaljku/kljuku

Ovako djelaj:

1. Skrati kitice na dužinu od 10 do 15 centimetrov.
2. Od prvih kitic počni plesti kosu i poveži je skupa.
3. Onda dodaj jednu kiticu za drugom i pleti dalje.
Da to sve bude dobro držalo,
si zami šćipaljku/kljuku na pomoć,
a kitice poveži koncem.
4. Ako kaniš vijenac duglje/duže imati,
ga vrži u zdjelu s vodom
pak će ostati frižak do trih dan.
5. Čuda uspjeha pri pletenju.
Moreš još zapokati tvoj dar!

Gotov je tvoj dar za Majkin dan!

Črišnjev kolač

Napraviti kolač za Majkin dan!

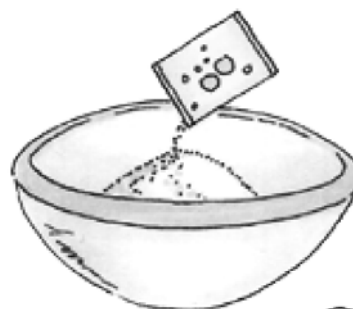
Ti trebaš:

- 1 kg črišanj
- 20 dag maslaca
- 20 dag cukora u prahu
- 25 dag muke
- 5 jaj
- 1 torbicu vanilinoga cukora
- sok od 1 citrone
- 1 torbicu praha za pecivo

Ovako djelaj:

1. Prvo zamišaj jaja, maslac i cukor mikserom.
2. Sada istisni citronu i dodaj sok.
3. Onda izmišaj muku s prahom za pecivo i to dodaj k masi.
4. Vrži papir za pecivo na pleh i ulji tijesto nutar.
5. Sada vrži črišnje (prez košćic) na nje.
6. Kolač peci pri vrućem zraku na temperaturi od 160 ° C oko 45 minut!
7. Daj se kolaču ohladiti i posipaj ga cukorom u prahu.

Dobar uspjeh i dobro račenje!

tako čitati, da se razumi smisao

minimulti novi moj

Misec maj je posvećen Mariji

Bog ju je izabrao, da nastane majka Jezuševa.

Zato je ona i naša majka.

Moli ovako:

Zdrava Marija,

Milosti puna

Gospodin je s tobom

Blažena si med ženami

I blažen je sad utrobe tvoje, Jezuš.

Sveta Marija, Mati Božja

Moli za nas grišnike.

Sada i va uri smrti naše. Amen

O Marijinom žitku ne znamo čuda

Ali uz životni put Jezusa,
nam Biblija povida i nešto o Mariji.

Lk 1,26–38	Nazvišćenje Gospodinovo
Lk 1,39–56	Marija pohodi Elizabetu
Lk 2,1-20	Narodjenje Jezusa
Mt 2,13-23	Big Marije i Jožefa s malim Jezušem u Egipt
Lk 2,41-52	12-ljetni Jezuš u svetišću
Iv 2,1-12	Svadba u Kani Galileji: „prvo čudo Jezusa“
Iv 2,1-12	Jezusa križuju
Čn 1,12-14; 2,1-11	Marija i učeniki po smrti i goristanju Jezusa

Julia Trenker je dobitnica „Zlate diteline“ u tri kategorija

Julia Trenker, školarica 4. razreda Dvojezične nove sridnje škole Veliki Borištof je osvojila sa svojim prinosom „Wie die Menschen aufhören Kriege zu führen – Das Wunder des Friedens“ prvo mjesto pri literarnom natjecanju „Zlate diteline“.

Dodatno je dobila i nagradu za najbolji gradišćanski prinos i omladinsku nagradu. Kod ovoga međunarodnoga literarnoga natjecanja je sudjelivalo 260 literatov različne starosti. Nagrade su se predale dobitnikom u Kugi u Velikom Borištofu. Muzikalno je oblikovao ovu svečanost školski tamburaški orkestar DNSŠ Veliki Borištof.

Čudo mira

Ča ne sanja svaki o miru? Živiti prez straha, prez da mora pobignuti, da ga ne ustrilju ili muču, prognaju, otprimu u koncentracioni logor ... Ovo je vjerojatno sanja, ka se nikada ne će ispuniti. Ali u mojoj sanji je bilo sve drugačije.

Kad sam otvorila svoje oči, vidila sam plavo nebo ...

Čekaj, zač vidim plavo nebo? I zač čujem cvrkutati ptice? Jučer sam još ležala skupa zavinuta u našoj maloj smočnici, drhtajući od straha. Strah, da ćedu nas najti. No, živimo ravno pri Drugom svitskom boju? Ljudi nas mrzu. Nas Židove oduravaju. Ali kako to more biti, da ovde mirno ležim u suncu i da me nigdor ne kani ustriljiti ili poniziti? Tako je lipo. Čut mira se u meni proširuje. Polako se stanem, onde zdola poznam jedno selo. Polako idem dalje, ne ćutim još ni malo straha, ćutim se slobodna, sigurna ... priznata. Čut, ku od nikoga ne dostanem, izvan moje obitelji. Sada sam jur skoro kod sela. Nigdor ne više, da zginem. Ne, ljudi me primu posmihom. Sramežljivo im se isto nasmijem. U sredini sela prepoznajem mali sajam. Jedan prodavač mi hiti jabuku. Zahvalim mu se. Čutim se dobro, srićna sam. Sve mi je tudje ali ipak srdačno. Idem dalje, do sada mi još nigdor nije zdivao ili me šikanirao na bar kakov način. Hm, morebit ne zna-ju da sam Židovka. Mislim, no da – ja imam škure vlase i škure oči, znaki, ki bi mogli uvaditi moje židovske korijene.

Ali človik je človik, ili? Kumaj nas moru razlikovati od drugih. Ča će se stati, ako sada glasno zaviknem, da sam Židovka? Sigurno bi me jako stukli, a ipak mi nigdor ne bi pomogao, a još manje da bi me otprimio u bolnicu. Najednoč skrsne sajam pred mojim očima i ja stojim u Berlinu. Ljudi me kumaj opazu. Za nje sam jedno dite, jedno nimško dite. Ne bojim se, ćutim se sigurna. Malo idem simo tamo. Nigdir nije ljudi, ki nosu Davidovu zvijezdu. Nebo je plavo, ne bi morale spadati bombe?

Najednoč skrsne opet sve pred mojim očima, ali ipak stojim dalje onde, kade sam još pred nekolikimi sekundami stala. Ovput je nešto drugačije. Sada nosim svoju Davidovu zvijezdu. Ovput sam puna straha. Čula sam jur strašne stvari. Marlene, moja najbolja družica, mi je povidala prije nego je skrsnula, da ju je šest dičakov tako jako stuklo, da je skoro poginula. Nje otac ju je mogao još spasiti u pravu dob. Sada stojim ovde, u sredini Berlina, samo da čekam, da me gdo stuče ili hiti u koncentracioni logor. Ali presenećeno moram ustanoviti da se ništa ne događa. Ljudi me i nadalje ne opazu. Svom snagom zaviknem: „Ja sam Židovka!“ Nato dobiži jedan dičak i veli: „Aj, divičica, ne viči tako glasno, da si Židovka! Ja sam katoličan, no pak.“ ... Ravno u ovom hipcu u kom kanim odgovoriti, dičak skrsne.

Najednoč stojim pred našim stanom. Smuknem kroz tajni hodnik u stan. Na svaki način kanim poiti po svoje roditelje i svoju mladju sestru Belu, da ostavu svoje skrovišće i im pokažem ov krasni svit pun mira. Kad stanem u stan uštarnem. Ne morem vjerovati, ča ovde vidim. Moja majka ravno kuha, a moj otac sidi za stolom i čita novine. Moja mala sestra Bela se igra na tlu s našim kuckom Lurkom. Kad me moja majka opazi po nekoliki minuta, me pita, ča je s manom. „Majka, ča se je stalo? Su nas savezniki oslobodili? Smo slobodni?“ Moja majka me je smišno pogledala. „Aj Mira, ča je s tobom? O čemu govoriš? Gdo su po tvojem mišljenju savezniki? I od čega neka nas oslobodu?“ Se je stalo čudo? „Majka, no boj je!“ „Ča to govoriš, Mira! No hvala Bogu je mir na svitu!“, se smije. Mir? Sada se i ja počnem smijati. „Majka, NIKADA ne će biti mira na svitu!“ i protečem iz stana. U kom fantastičnom svitu nek živi moja majka?

Najednoč mi je sve jasno. Ja ravno sanjam. Zato sam najednoč bila svenek na drugom mjestu. Kako sam nek jedan hipac dugo mogla misliti da vlada mir na svitu. Po nekoliko sekundov, minut ili uri ću se probuditi i ova divna sanja će se preminjiti u

noćnu moru, u noćnu moru, ka je stvarna. Srce mi tuca kot noro. Kanila sam živiti u jednom svitu puno mira. Ča u ovom trenutku nisam znala: Toga bojsek nikada ne ću doživiti. Kad sam otvorila svoje oči, nisam ništa vidila izvan škurine. Najednoč sam znala, ča me je zbudilo. Neko šumenje. Koraki. Glasi. Čula sam, kako su prevrnuli regal. Regal, ki bi morao zakriti naše skrovišće. Išlo je sve jako brzo. Vrata su odbušili i počeli su striljati ...

zavinut – gekrümmt	smočnica – Speisekammer
odbušiti – aufreißen	savezniki – Alliierte
noćna mora – Albtraum	šumenje – Geräusch
Davidova zvijezda – Judenstern	

Tekst na nimškom jeziku ćete najti u: Wie die Menschen aufhörten Kriege zu führen. Izdavač: Forum gewaltfreies Burgenland.

Prekriži pravilni odgovor!

1. Drugi svitski boj je bio:

☐ 1939. – 1945.	☐ 1938. – 1955.
☐ 1938. – 1945.	☐ 1939. – 1946.

2. Savezniki, o ki je Mira govorila, su bili:

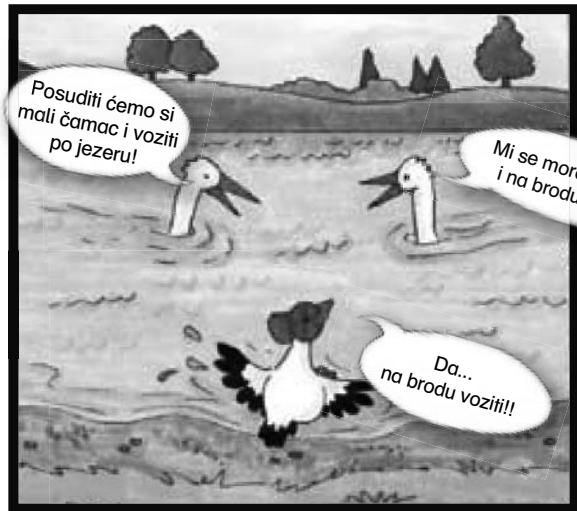
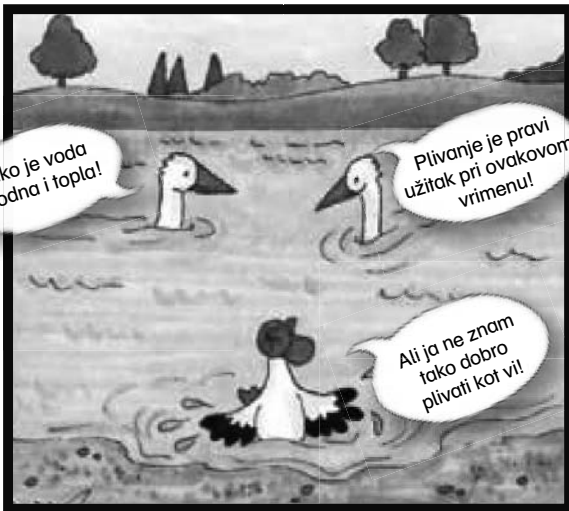
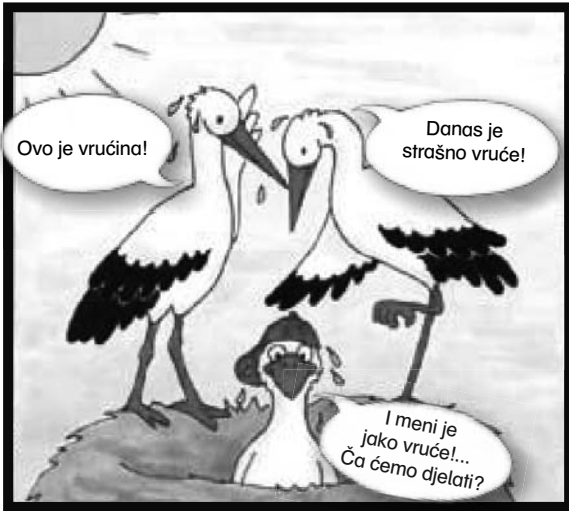
☐ Talijani	☐ Rusi	☐ Nimci	☐ Amerikanci
☐ Francuzi	☐ Hrvati	☐ Englezi	☐ Španjolci

3. Koliko Židovov je umoreno u Drugom svitskom boju?

☐ 100 000	☐ 1 milion	☐ 3 milioni	☐ 6 milionov

Sunce svihi!

Naš mali štok/Naša mala roda/gola

U maju

U selu stoji majuško drivo.
 Drivo je lipo i visoko.
 I Memo si želji jedno.
 Zato tata donese jedno drivo iz loze.
 Memo obisi črljene trake.
 Opica obisi plave trake
 A žirafa obisi žute trake.
 Sada stoji i pred cirkusom
 majuško drivo.

Pomoljaj trake!

Čitaj dalje u drugom izdanju!

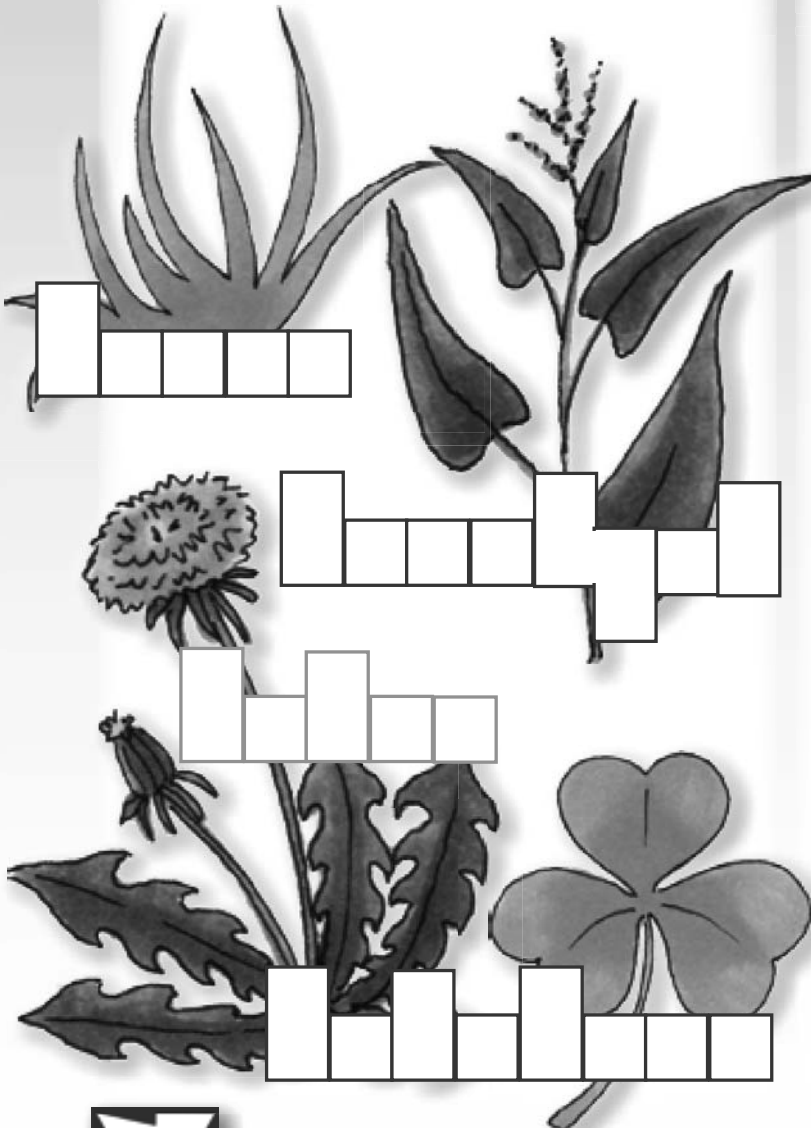
znati čitati i razumiti čitane tekste,
 ki odgovaraju starosti

minimulti novi moj

Rasline na sinokoši

Ča raste na sinokoši? Napiši imena uz slike.

Kazalo

Živine na seljačkom dvoru	2
Obitelj živin.....	3
Odmor – prazniki.....	4
Odmor – prazniki.....	5
Kockaj i vježbaj zamjenice!.....	6
Vježbaj zamjenice i pridjeve.....	7
Šare živine!.....	8
Ča djelaju živine?.....	9
Lančani račun.....	10
Računaj u glavi	11
Načini si igru „nebo-i-pakao“.....	12
Vježbaj zvuke živin!	13
Spleti si vijenac iz cvijeća!.....	14
Črišnjev kolač	15
Misec maj je posvećen Mariji	16
O Marijinom žitku ne znamo čuda	17
Julia Trenker je dobitnica „Zlate diteline“.....	18
Čudo mira.....	19
Čudo mira.....	20
Prekriži pravilni odgovor!	21
Naš mali štrok/Naša mala roda/gola.....	22
Mali Memo.....	23
Rasline na sinokoši	24

Vlasnik i izdavač / Medieninhaber und Herausgeber: © 2018. HNVŠ
Narodna visoka škola gradišćanskih Hrvatov - <http://www.vhs-croates.at>
VHS der burgenländischen Kroaten in 7000 Eisenstadt, Marktstraße 3, Technologiezentrum

Odgovorno uredništvo: Baumgartner Sascha, Baumgartner Kathrin, Baumgartner Sindy, Gartner Adelina, Heisinger Elvira, Horvatićs Nicole, Karall Yvonne, Klikovits Iris, Lehrner Bettina, Lessel Theresa, Schweiger Peter, Varga Marlen

Lektorica: Zrinka Kinda, **Koordinatorica:** Karin Vukman-Artner

Ilustracije: Jasmine Gabriel - **Layout i slog:** Štefan Bunyai

Opog minimulti digital: <http://www.bildungsserver.com/schulen/minimulti/default.htm>

Poštanski ured ishadjanja: 7000 Željezno, **Tiskara:** Wograndl Druck, 7210 Matrštof

Izjava polag Zakona o mediji: „moj novi minimulti“ je časopis za školare/školarice u Gradišću.

Erklärung gemäß Mediengesetz: „moj novi minimulti“ ist eine Zeitschrift für SchülerInnen im Burgenland, verfasst in kroatischer Sprache. Gefördert vom Bundeskanzleramt aus Mitteln der Volksgruppenförderung.

minimulti
digital

